

Projecte Educatiu Escola Bellaire

Projecte Educatiu de l'Escola Bellaire
d'acord amb el marc establert als
articles 91 i 95, per la Llei 12/2009,
del 10 de juliol, d'educació.

Atenent al compliment del marc
jurídic proporcionat pel Decret
102/2010 de 3 d'agost, d'autonomia
dels centres educatius.

5	INTRODUCCIÓ
5	Marc legal
6	IDENTITAT I CARÀCTER PROPI
6	Missió, visió i valors
7	Història
7	Marc físic
8	Anàlisi del context
8	Característiques de l'escola
11	OBJECTIUS EDUCATIUS I TERAPÈUTICS GENERALS
11	Objectius generals
11	Objectius específics
13	FONAMENTS PSICOPEDAGÒGICS
13	L'Educació Terapèutica
14	Metodologies d'intervenció per alumnes amb TEA
17	ORGANITZACIÓ PEDAGÒGICA
17	Projecte curricular de centre (PCC)
19	Intervenció psicopedagògica específica en TEA
23	Avaluació i promoció de l'alumnat.
23	Procediments d'inclusió educativa.
23	Coeducació
23	Orientació i tutoria
25	ESTRUCTURA ORGANITZATIVA I DE GESTIÓ
25	Òrgans de govern
25	Organització pròpia
25	Documentació d'organització i gestió de centre
26	PARTICIPACIÓ , COMUNICACIÓ I PROJECCIÓ EXTERNA
26	Mecanismes de participació
28	La comunicació i la projecció externa
29	TREBALL EN XARXA I ATENCIÓ A L'USUARI
29	Relació amb la xarxa de salut
29	Relació amb la xarxa d'Afers socials i famílies
29	Relació amb altres serveis de la xarxa educativa
29	Relació amb altres centres escolars
30	AVALUACIÓ INTERNA
30	Avaluació dels objectius 2016-2020
34	Objectius per al període 2020-2024
37	ANNEXOS
37	Projecte Lingüístic

INTRODUCCIÓ

L'Escola i Centre Terapèutic Bellaire és una Escola d'Educació Especial creada el 1.977 i concertada amb el Departament d'Educació des del curs 1983-84. És un centre específic que dona resposta a les necessitats de suport tant educatives com terapèutiques de l'alumnat amb Trastorn de l'Espectre Autista (TEA) d'entre 6 i 20 anys.

El Projecte Educatiu constitueix el marc de funcionament del centre, és el document estratègic que reflecteix la seva particularitat i singularitat. Descriu els fonaments tant pedagògics com terapèutics que persegueix la institució, així com els objectius i l'estructura organitzativa. Fa referència, també, a les relacions amb la comunitat educativa, i inclou els documents d'organització i gestió de centre.

Aquest projecte educatiu que presentem és el resultat d'una profunda reflexió i diàleg intern de tot l'equip de professionals així com de l'avaluació i diagnòstic del projecte anterior. Persegueix la millora de la nostra tasca diària tot adaptant-la als canvis pedagògics i socials i incorporant nous coneixements que l'evidència científica ha anat aportant en els darrers anys.

Aquest és un document viu, obert i flexible precisament perquè la ciència, en el nostre camp, avança molt ràpidament i cal introduir aquells canvis que promouen la millora de la qualitat de vida del nostre alumnat.

Marc legal

El nostre projecte educatiu s'empara en el marc establert als articles 91 i 95, per la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació. Atenent al compliment del marc jurídic proporcionat pel Decret 102/2010 de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, el PEC recull la identitat del centre, enumera els objectius, n'orienta l'activitat i hi dona sentit amb la finalitat que els alumnes assoleixin les competències bàsiques i el màxim aprofitament educatiu i terapèutic.

IDENTITAT I CARÀCTER PROPI

Missió, visió i valors

MISSIÓ

La Fundació Bellaire és una entitat sense afany de lucre i d'iniciativa social que té com a missió l'Educació Terapèutica dels infants i joves amb TEA, intervenint tant a nivell pedagògic com terapèutic i social. Promou projectes educatius, l'estudi i la recerca, i dona suport, acompanyament i atenció especialitzada a les famílies, col·laborant amb elles per consensuar objectius de treball conjunts.

VISIÓ

Entenem la nostra institució com una escola transformadora de la realitat de l'alumne i les seves famílies, però també de la societat. Una Institució Terapèutica on tots els espais, persones i activitats estan preparats per acollir les persones amb TEA.

La fundació treballa per a la seva inclusió social a través de la sensibilització de l'entorn, donant a conèixer el funcionament mental de les persones amb TEA i vetllant per a la seva comprensió i acceptació social.

Com a centre referent especialitzat en autisme tenim per objectiu la constant actualització en recerca, investigació i implementació de metodologies basades en l'evi-

dència científica, i la formació de nous professionals que en el futur seran agents actius d'aquesta intervenció.

VALORS

ESCOLA PER A LA VIDA

Bellaire es defineix com una Escola per a la Vida i per a la inclusió. Una escola que entén l'Educació com un procés integral de la persona. Que educa en el respecte, la comprensió i la solidaritat. Que ensenya a ser tolerant amb un mateix i amb els altres, a acceptar i respectar la diferència i la diversitat, potenciant els aspectes més forts i evolucionats de les persones amb TEA.

RESPECTE

La consideració per cada persona, pel seu ritme dins l'espai i el temps, i la voluntat de donar respostes a les seves necessitats és el que ens guia en la nostra feina diària. La intervenció, la fem mitjançant eines com l'educació terapèutica, el coneixement clínic, l'ajustament personal, la mediació, etc.

INCLUSIÓ

És des d'aquesta premissa que la institució facilita el desenvolupament d'aprenentatges conceptuals, procedimentals i actitudinals que, alhora, possibiliten el progrés individual i posa especial èmfasi en la integració de cada alumne/a dins d'un grup escolar. Quan ja és possible, es treballa per aconseguir el retorn i

la inclusió dins dels grups socials més amplis, siguin escolars o laborals.

CATALANITAT

Bellaire té com a llengua vehicular i de comunicació formal el català, però té una gran capacitat d'adaptació per utilitzar altres llengües o altres sistemes alternatius/augmentatius de la comunicació per superar els entrebancs que el TEA pot afegir a la comunicació i relació amb els infants o joves. En aquest sentit, donades les característiques de cada infant i adolescent, la llengua d'aprenentatge - en els inicis de l'escolarització - serà la materna, sempre que això sigui possible i necessari.

LAÏCITAT

Bellaire és una escola laica i respectuosa amb totes les religions, creences i formes de pensar. En aquest ambient tolerant, receptiu i de respecte per la persona, no hi caben actituds sectàries o adoctrinadores.

VALORS DEMOCRÀTICS

Bellaire fa seus els valors democràtics universals i el respecte pels Drets Humans. Estem convençuts que la diversitat cultural, personal, social i ètnica és un fet enriquidor i no discriminatori dins la nostra societat plural.

PEDAGOGIA I PSICOLOGIA

Les característiques dels nostres alumnes fan necessari un treball conjunt de les dues disciplines, un eix vertebrador inseparable que uneixi el treball terapèutic amb l'educatiu.

Història

Els orígens de Bellaire es remunten a l'any 1977, quan es constitueix com a associació de professionals procedents del món de l'educació i la psicologia, amb l'objectiu d'estudiar i tractar l'autisme.

L'any 1983 es signa el concert amb el Departament d'Educació, i el 1990 el Departament de Benestar Social, mitjançant una subvenció, permet a l'Associació adquirir la propietat on està ubicada actualment el centre.

L'any 1995 es signa un conveni amb CATSALUT i Bellaire és reconegut com a centre de dia específic per a infants i adolescents diagnosticats de TEA.

Posteriorment, amb la col·laboració de la Fundació Collserola, el 7 de juliol del 2009, l'associació es constitueix en Fundació Bellaire, amb un patronat mixt, i es construeixen unes noves infraestructures on s'ubica la nova Escola i Centre Terapèutic Bellaire.

Marc físic

Durant el curs 2014-2015 vam inaugurar les noves instal·lacions de 1.033m². Unes infraestructures totalment pensades per donar resposta a les necessitats dels nostres alumnes tenint en compte les seves característiques. Es tracta d'un edifici completament insonoritzat per crear un ambient de silenci i calma, tot blanc per evitar la sobreestimulació visual i amb molta

llum natural obert als espais verds que contribueixen també a crear un clima molt terapèutic.

L'edifici consta de 4 plantes, un gran espai verd i diferents zones de lleure.

Hi ha dues plantes d'aulari, amb aules de 33 m² i dos serveis per a cada dues o tres aules. La planta baixa està dedicada a l'administració, direcció, infermeria i sala per al personal tècnic. A la planta superior hi ha ubicades aules per desdoblaments de grup, sales d'atenció individual, supervisió i AMPA.

El menjador està dividit en dos espais i s'organitza per torns per tal d'evitar la massificació i poder atendre de manera molt terapèutica als nostres usuaris en aquesta estona tan delicada per a ells.

Tanmateix, disposem d'una sala polivalent per activitats com psicomotricitat, música i d'altres. I d'una aula multisensorial que es troba en ple funcionament des del curs 2017-18.

Absolutament tot l'edifici, a excepció d'algun servei higiènic, és exterior i té llum natural.

Anàlisi del context

L'Escola Bellaire està ubicada a Bellaterra, i s'hi pot arribar amb transport públic (FGC). Bellaterra és una zona residencial vinculada a Cerdanyola, pròxima a zones boscoses. A l'entorn proper hi ha altres centres educatius, però el més pròxim i amb el que es manté una relació de vinculació és amb l'Escola Ramon Fuster de la Fundació Collserola. I dins la mateixa àrea es troben llars d'infants, escoles, instituts i la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB).

La nostra àrea d'influència és tot el Vallès Occidental. Per aquesta raó els alumnes procedeixen de diferents municipis d'aquesta zona. El nostre alumnat és heterogeni, tant en relació al nivell socioeconòmic com cultural.

Per altra banda, el fet de disposar d'unes bones comunicacions amb transport públic ens permet realitzar activitats en comunitat i crear xarxes socials.

Finalment, el fet de tenir una vinculació directa amb una escola ordinària veïna com és el Ramon Fuster, és una oportunitat per a treballar la inclusió educativa i per col·laborar en la sensibilització i coneixement del TEA d'una forma natural i compartida organitzant activitats a ambdues escoles.

Característiques de l'escola

Bellaire és l'únic centre específic en TEA referent al Vallès Occidental

El TEA és un trastorn del neurodesenvolupament que té un origen neurobiològic degut a una combinació de factors genètics i no genètics que interaccionen entre ells. Donat que afecta a totes les àrees del desenvolupament de la persona cal abordar-lo, també, des d'un punt de vista psico-bio-social que requereix metodologies cognitives-conductuals en la seva intervenció, així com l'anàlisi de la identitat i característiques pròpies de cada subjecte, prioritzant sempre el benestar de l'infant i la família.

L'**Educació Terapèutica** és el model que defineix la nostra intervenció. L'harmonia entre els aspectes terapèutics i els pedagògics són l'eix vertebrador que fan possible la teràpia educativa i on tots els espais de la institució, els professionals i el programa d'activitats estan pensats per acollir a l'infant o jove amb TEA. Aquest és l'ADN de Bellaire i el tret essencial que ens diferencia.

L'objectiu que es persegueix és la millora de la qualitat de vida de les persones amb TEA i la seva integració social. En aquest sentit ajustem, de forma personalitzada, el tipus i la intensitat dels suports que necessita cada alumne/a en cadascuna de les àrees específiques del seu desenvolupament, focalitzant en aquelles que estan més afectades pel Trastorn de l'Espectre Autista. Posem l'èmfasi en les fortaleces de l'alumne

i les seves capacitats per facilitar l'adaptació al seu entorn familiar, social i escolar.

A nivell d'aprenentatges, l'alumnat també requereix d'adaptacions per accedir als continguts escolars. Així com ampliacions del currículum base per donar resposta a totes les necessitats que presenten. A partir d'aquesta premissa, el treball amb els infants parteix d'un programa funcional d'activitats terapèutiques, educatives, ocupacionals, esportives, de lleure... que persegueixen la millora i manteniment de la capacitat d'autonomia personal, de les habilitats socials, la comunicació, la conducta i tots aquells aspectes afectats pel trastorn. A l'apartat d'organit-

zació del currículum desenvolupem les bases dels nostres programes funcionals d'activitats.

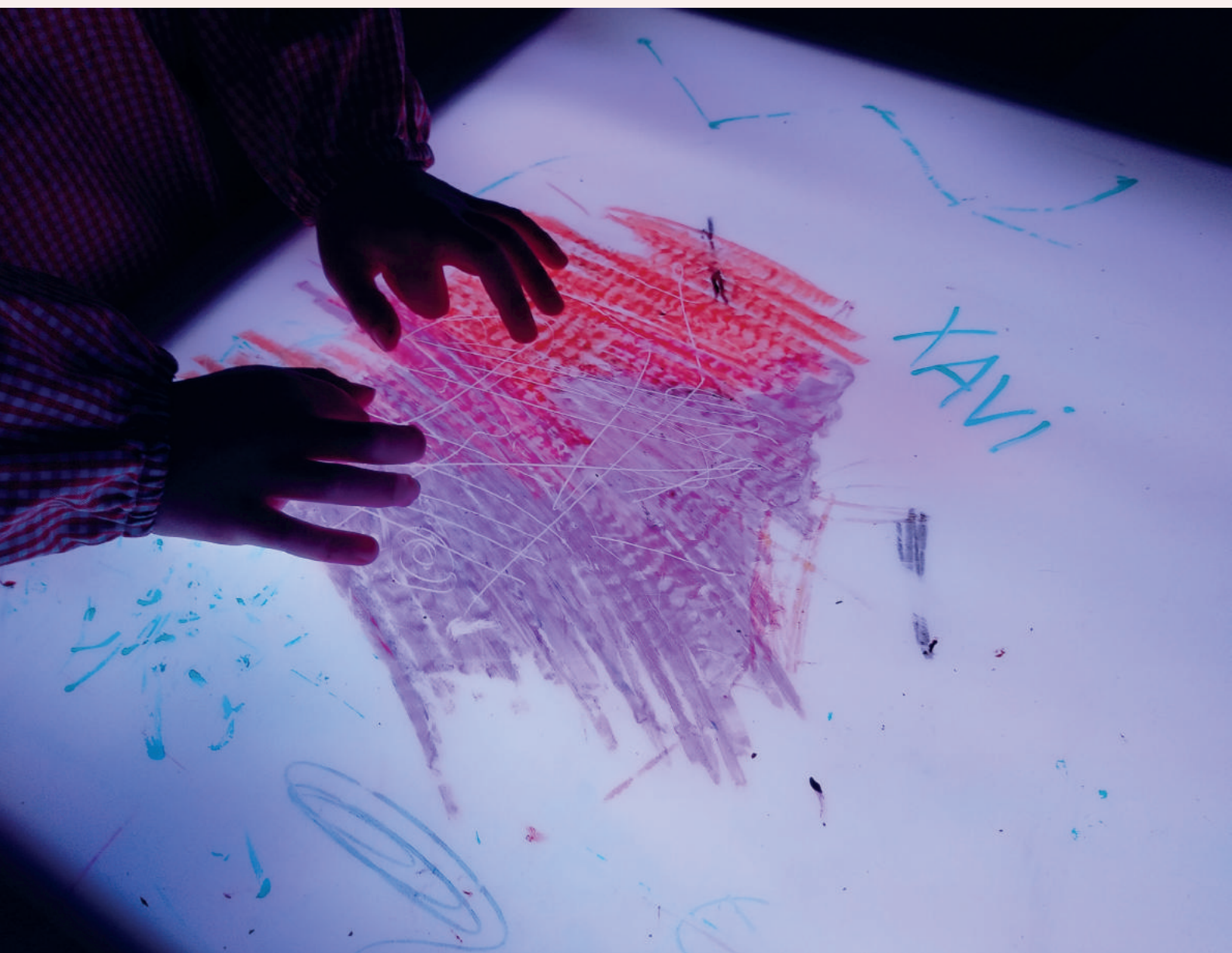
Tots els alumnes disposen d'un expedient clínic individualitzat que inclou els antecedents personals i familiars, la simptomatologia actual, l'orientació diagnòstica, el pla terapèutic i el seguiment evolutiu. El tractament de les dades es regeix per la Llei Orgànica 3/2018 de Protecció de Dades Personals i garantia de Drets Digitals.

Actualment tots els nostres alumnes tenen un alt grau de comorbiditat, amb d'altres trastorns associats al TEA i amb discapacitat intel·lectual moderada o severa.

L'equip de professionals és un equip multidisciplinari integrat per psicòlegs clínics, psicòlegs sanitaris, mestres d'educació especial, psicopedagogs, logopedes, terapeutes ocupacionals, educadors socials. Tots els professionals són titulats i acrediten una àmplia formació i experiència.

Bellaire ha sumat a la seva experiència acumulada al llarg dels anys i al seu coneixement sobre els Trastorns de l'Espectre de l'Autisme tot allò que ha demostrat evidència científica, tant en el diagnòstic com en la intervenció educativa i terapèutica de l'autisme, fet que ens converteix en un centre específic i de referència.

OBJECTIUS EDUCATIUS I TERAPÈUTICS GENERALS

Objectius generals

- Crear un ambient terapèutic, estructurat, predictable i anticipable
- Oferir aprenentatges significatius i funcionals
- Elaborar un currículum adaptat a les capacitats i necessitats de cada alumne
- Dissenyar els suports i protocols personalitzats en cada àrea d'intervenció: conducta, autonomia, comunicació, aprenentatges, habilitats socials...
- Treballar conjuntament amb la família per aconseguir la generalització dels aprenentatges
- Treballar en xarxa per aconseguir la inclusió social de les persones amb TEA
- Vetllar per la formació continuada de l'equip: actualització dels avenços en la investigació del TEA

Objectius específics

1. Potenciar totes les àrees de desenvolupament de l'alumne, en consonància al seu moment vital.
 - Millorar l'autonomia personal
 - Treballar les habilitats comunicatives (aprendre a comunicar-se de manera efectiva) oferint sistemes alternatius i augmentatius de la comunicació (SAAC)
 - Afavorir la inclusió social
 - Vetllar per a una educació afectiva i sexual
 - Intervenir específicament en la millora de la cognició social i les habilitats socials específiques dels alumnes
 - Promocionar el desenvolupament d'habilitats de joc i d'oci.

2. Oferir un servei educatiu personalitzat i especialitzat als infants i adolescents amb TEA

- Afavorir l'ensenyament d'aprenentatges funcionals
- Implementar pràctiques basades en l'evidència que donin resposta a les diverses necessitats de suport de l'alumnat (TEACCH, PECS, Suport conductual positiu, Mètode Superflex, entre d'altres).
- Revisió i millora constant de la Programació d'aula i dels Programes individualitzats.
- Creació i implementació de protocols específics consensuats amb la família: Protocol individualitzat de conducta, i Protocol d'Educació afectiva i sexual.

3. Donar suport a les famílies o tutors legals en relació a l'atenció dels seus fills.

- Oferir orientació, assessorament i traspàs d'estratègies a les famílies mitjançant reunions de seguiment.
- Afavorir la generalització d'aprenentatges fora del context escolar

4. Confeccionar una línia de treball homogènia i consensuada per a tot l'equip educatiu i terapèutic.

- Oferir suport i orientació a través de supervisions, assessoraments en àrees específiques i coordinacions pedagògiques periòdiques.
- Promocionar de manera interna i externa la formació permanent i l'actualització constant dels coneixements.
- Revisar el projecte curricular de centre (PCC) d'acord a la població atesa.

FONAMENTS PSICOPEDAGÒGICS

L'Educació Terapèutica

El principal fonament que sustenta la nostra intervenció és l'**Educació Terapèutica**. Aquest model integra els aspectes educatius i psicològics, amb l'objectiu de definir acuradament la idiosincràsia de cada infant amb TEA, allò que li és propi, únic, que el defineix com a persona i que configura la seva identitat, més enllà del trastorn del neurodesenvolupament.

Definir com és l'infant, què sap fer, quins són els seus punts forts i quines les seves mancances. Què li agrada i què no, en què mostra interès i té qualitats, i què li és especialment difícil, per escollir quins tipus i nivells de suport requerirà. A partir d'aquest coneixement profund de la persona i les seves característiques personals es dissenya un projecte individual, una mena de full de ruta o de "projecte de vida", partint de les seves capacitats i ajustant la intensitat dels suports.

Sovint es fa difícil dibuixar una línia clara entre les dues disciplines - psicologia i pedagogia - perquè tot allò que es proposa a l'alumne/a com a aprenentatge és perquè prèviament hem observat que també és terapèutic i a l'inevitable. El que obtenim és la creació d'un marc terapèutic global amb l'objectiu de promoure al màxim el seu benestar, augmentar la seva autonomia i potenciar la seva adaptació al món social.

Aquest plantejament s'enfoca des del marc del treball centrat en la persona. Els requisits fonamentals per a actuar d'acord amb aquest model i els seus valors parteixen de les premisses següents:

- El poder ha de ser desplaçat de les persones que ofereixen el servei a les persones que el reben.
- És fonamental implicar a les seves fonts naturals de suport (família, context d'oci i lleure, etc.).
- Cal tenir una visió no restrictiva pel futur.
- És imprescindible un compromís d'organització per part de tot l'equip de professionals i familiars perquè els canvis desitjats puguin generalitzar-se en altres contextos.

Així, partim del disseny d'un **Programa Funcional d'Activitats Individualitzat** en el qual es contemplen totes aquelles intervencions que s'han demostrat científicament eficaces per treballar les disfuncions que el TEA provoca, analitzant els tipus de suport que cada persona necessita i les activitats més adients per a la seva formació i evolució personal.

La intervenció directa a l'aula dels psicòlegs, treballant col·laborativament amb els mestres i educadors, és la que s'ha demostrat més eficaç perquè ens permet donar resposta immediata a un gran ventall de necessitats. Aquest tipus d'intervenció dual permet treballar qualsevol dificultat que es presenti en el dia a dia de la vida a l'aula, ja sigui un problema de conducta, la manca d'habilitats socials, de comunicació o qualsevol dificultat derivada del procés d'aprenentatge.

Els alumnes s'organitzen en agrupacions flexibles per multinivells, donades les disharmonies evolutives i d'aprenentatge que existeixen entre ells. Això fa que puguem atendre la diversitat de necessitats i nivells que existeix dins el mateix grup d'alumnes de manera més eficaç. Les adaptacions curriculars a mida són una altra estratègia que utilitzem per aquest fi.

L'eix bàsic de la institució és la relació que estableix l'infant o jove amb els seus referents adults més immediats (mestre/a, educador/a, psicòleg/a...). Aquest petit equip és qui està en relació directa amb ell, qui defineix i organitza els suports necessaris, qui aplica els protocols i qui fa la coordinació amb les famílies, juntament amb la direcció tècnica.

Metodologies d'intervenció per alumnes amb TEA

L'Escola Bellaire incorpora totes aquelles pràctiques basades en l'evidència, provinents de línies de treball cognitiu-conductuals. L'equip fa formació interna continuada i rep assessorament per mantenir-se permanentment actualitzat.

Els nostres pilars metodològics i estratègies són:

- **Ensenyament estructurat: TEACCH**
- **PECS**
- **Enfoc Piramidal**
- **Aprenentatge d'habilitats socials**
- **Suport Conductual Positiu**

Ensenyament estructurat: Mètode TEACCH (Treatment and Education of Autistic and Related Communication Handicapped Children)

Schopler, E. (Universidad de Carolina del Norte, principis dècada 70 del s XIX).

És un dels eixos centrals de la nostra metodologia, donat l'alt grau d'adaptació de la pràctica educativa a les diferents formes de processar, pensar i aprendre de cada persona amb autisme. Partim de l'anàlisi i detecció de les necessitats individuals i de grup, del disseny dels suports i de l'estructuració de l'espai i el temps.

La metodologia TEACCH s'aplica a tots els grups en major o menor mesura. Valorem molt positivament els avenços aconseguits en els darrers anys treballant amb aquest mètode. L'estructura funcional de les aules, així com tot el material de suports visuals, d'estructuració dels espais i el temps han estat decisius per aconseguir una millora en l'autoregulació i l'autonomia dels nostres usuaris.

Els quatre components de l'ensenyament estructurat són:

1. L'estructura física de l'entorn
2. Les agendes diàries
3. Els sistemes de treball
4. L'estructura i la informació visual.

PECS (Picture Exchange Communication System)

Aquest sistema augmentatiu i alternatiu de la comunicació va dirigit als infants i joves que no han adquirit la parla o que presenten dificultats de comunicació i expressió importants. L'objectiu principal de PECS és aconseguir una comunicació funcional. S'utilitzen estratègies específiques d'ajuda i de reforçament que promouen la comunicació espontània dels alumnes. PECS consta de sis fases que comprenen des del lliurament d'una imatge com a petició, a ensenyar als alumnes a respondre preguntes i a fer comentaris.

En poc temps, la majoria dels alumnes que necessiten PECS adquireixen habilitats comunicatives que els ajuden a reduir els nivells de frustració i ansietat que els genera no poder-se comunicar. Això comporta, també, que la conducta dels alumnes sigui més adaptada i funcional. Des de Bellaire consensuem amb les famílies la manera d'implementar, augmentar o retirar aquests suports en funció de cada cas i de l'evolució que en fa cada usuari.

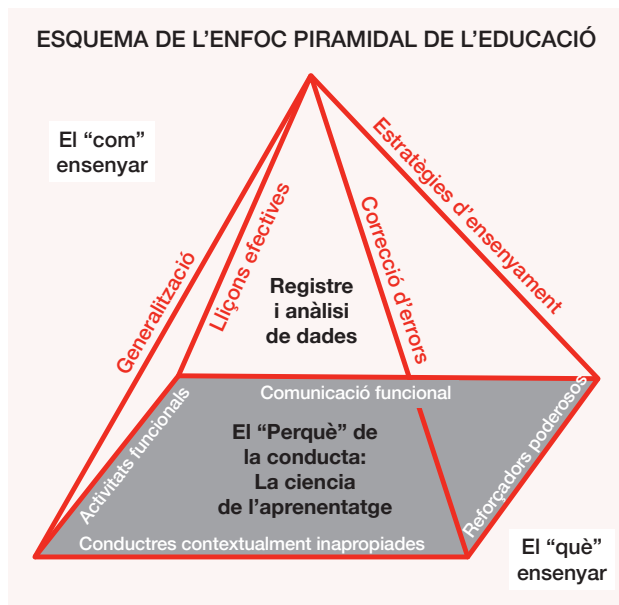

L'Enfocament Piramidal

Desenvolupat per Andy Bondy i col·laboradors (Pyramid Educational Consultants).

L'enfocament piramidal és un model d'aprenentatge per a persones amb trastorns del desenvolupament i problemes d'aprenentatge. A partir del registre i anàlisi de dades recollides de forma sistemàtica es

poden articular de manera òptima les activitats funcionals, i els sistemes de reforç i de comunicació que necessita cada alumne.

S'identifiquen, analitzen i es modulen o substitueixen les conductes inapropiades, dins el context concret on es donen o en situacions en què, d'altra forma, seria complicat detectar-les. Aquest model facilita l'ús d'estratègies de motivació, i ensenyança d'habilitats comunicatives funcionals, així com el tractament de conductes difícils. És una eina que permet al professional personalitzar les estratègies d'aprenentatge de cada alumne.

Aprenentatge d'habilitats socials (habilitats del maneig de les emocions i habilitats comunicatives)

Amb l'objectiu de millorar les interaccions socials dels alumnes es fa un treball específic en habilitats de maneig de les emocions i de les habilitats comunicatives. Es dissenyen tallers a partir de les necessitats que mostren els alumnes en aquest àmbit i s'ofereixen suports i estratègies per aconseguir una millora en la interacció social.

En aquests tallers s'utilitzen tècniques d'habilitats en conversa a través de les rutines diàries, però també

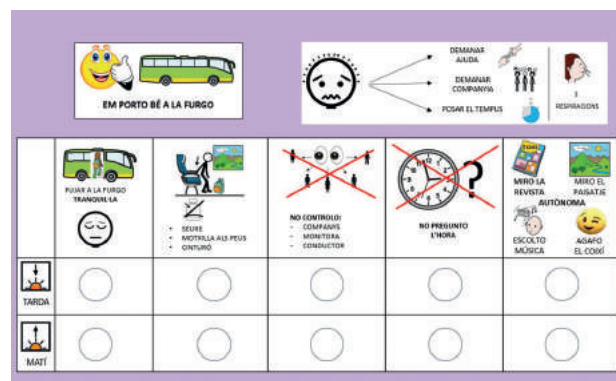
en alguns grups programes específics com el Mètode del Pensament Social Superflex®, que té com a objectiu final ensenyar als alumnes a comprendre la relació entre el pensament social i les expectatives del comportament social.

Durant els tallers s'utilitzen estratègies psicopedagògiques com el role-play i el vídeo-modelat per posar en pràctica les habilitats socials que s'estan aprenent.

Tot i les diferents modalitats esmentades, cal destacar que l'aprenentatge d'habilitats socials, ajustada al nivell de cada alumne, es treballa de manera transversal a totes les aules i espais comuns de l'escola.

El Suport Conductual Positiu

El Suport Conductual Positiu és un altre model d'intervenció que ens permet prevenir i donar resposta a les conductes problemàtiques. La dificultat per entendre els pensaments o reaccions dels altres és una característica comú del TEA. L'anàlisi de la conducta ens ajuda a detectar patrons de conducta que es repeteixen, així com la funció reguladora que pot tenir una conducta problemàtica. Aconseguir una millor regulació conductual és sinònim directe de millora del benestar de l'alumne i conseqüentment dels seus familiars i persones properes.

L'equip sencer està format en aquest model d'intervenció i es treballa des d'una perspectiva d'enfocament proactiu i preventiu, aplicant programes de reforçament continu i intermitent. El treball de la conducta és un eix bàsic de la institució donades les dificultats d'autoregulació que tenen els nostres infants i adolescents. Per aquest motiu es treballa de manera transversal, en els contextos naturals de l'alumne i aplicat a totes les nostres unitats, amb resultats molt positius.

L'assessorament en conducta es fa de forma regular i sistemàtica, un cop per setmana, amb reunions i observacions a l'aula per part d'una persona externa, experta en el tema.

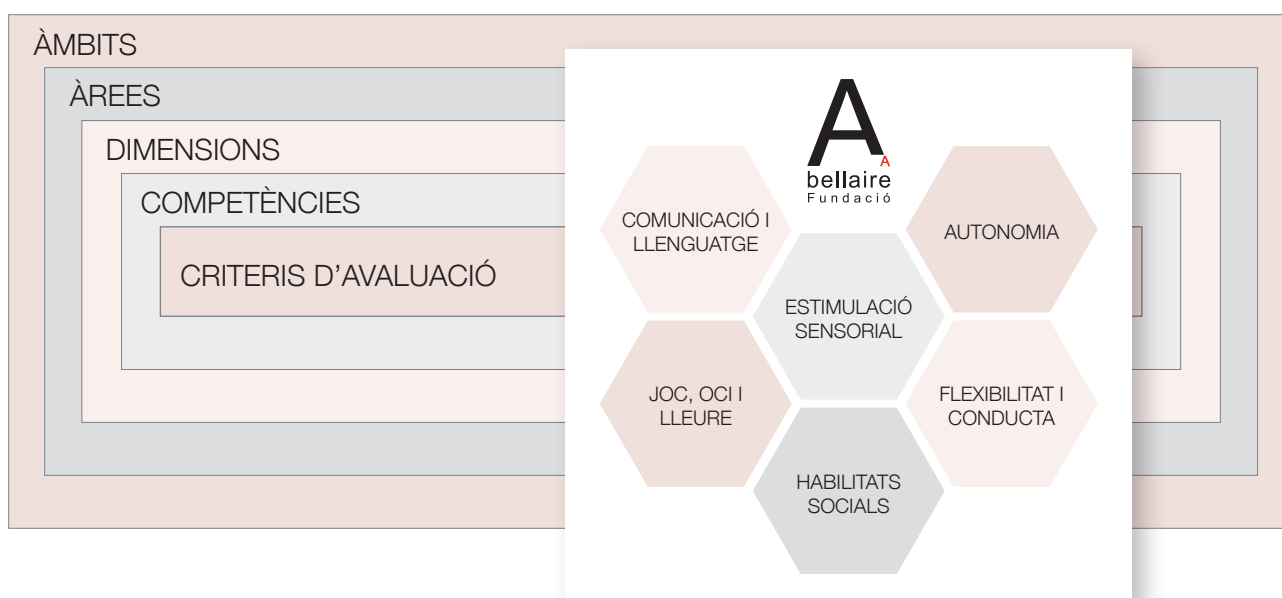

ORGANITZACIÓ PEDAGÒGICA

Projecte Curricular de Centre (PCC)

El Projecte curricular de Bellaire neix de l'encaix entre els diferents currículums ordinaris (Infantil, Primària i Secundària) i les **necessitats d'intervenció específica en TEA**, que responen a les àrees del desenvolupament

que estan més afectades en aquest trastorn. D'aquesta manera construïm un **currículum propi**, on s'expliciten els criteris generals i específics de què, com, quan ensenyar, i com avaluar. En molts casos serà específic i diferent del model ordinari, donades les característiques singulars dels nostres alumnes, i implica un treball d'adaptació i creació per part de l'equip de l'escola.

A Bellaire els grup-classe no es caracteritzen per tenir objectius educatius i terapèutics homogenis, ja que el perfil de cada alumne, tant psicològic com a nivell curricular, és molt diferent entre sí. Hem unificat els diferents currículums ordinaris, dels 3 als 16 anys, per a poder seleccionar els continguts i objectius escaients per a realitzar un **Programa Funcional d'Activitats** educatives, terapèutiques, d'oci... a mida per a cadascun dels nostres alumnes. Hem creat nous àmbits, com és el cas de l'Àmbit d'Estimulació Sensorial, i diverses dimensions, per tal d'incloure noves competències i continguts específics que donin resposta a les àrees en les que els nostres alumnes necessiten una intervenció específica. En el

nostre PCC queden recollits, també, els trets diferencials de la metodologia que utilitzem per a tots aquestes processos d'aprenentatge.

El resultat queda reflectit a la **Programació d'aula**. Aquesta es concreta en un conjunt d'accions de planificació i desenvolupament mitjançant les quals es transformen les intencions educatives en propostes didàctiques, dissenyades des de l'especificitat de l'aula i sempre tenint molt present el corresponent **Pla individualitzat**. En aquest darrer document queden recollits el conjunt d'actuacions, mesures i suports que s'implementen per tal d'ajustar, encara més, la intensitat del suport que necessita aquell alumne/a.

Actualment al centre, a nivell curricular, es poden diferenciar dos grans grups segons el tipus d'adaptacions dels continguts i els materials didàctics:

1. Adaptacions significatives del currículum base

Tot i partir del currículum base en quant a seqüència dels continguts, és habitual que els continguts que es seleccionen formin part d'una altra etapa educativa. O inclús que depenent de les competències de l'alumne en cada assignatura, es triïn continguts d'etapes diferents, adaptant-nos a les necessitats de suport de l'alumne. Per tant hi ha adaptacions significatives en la selecció dels objectius, els contingut, la metodologia i els criteris d'avaluació

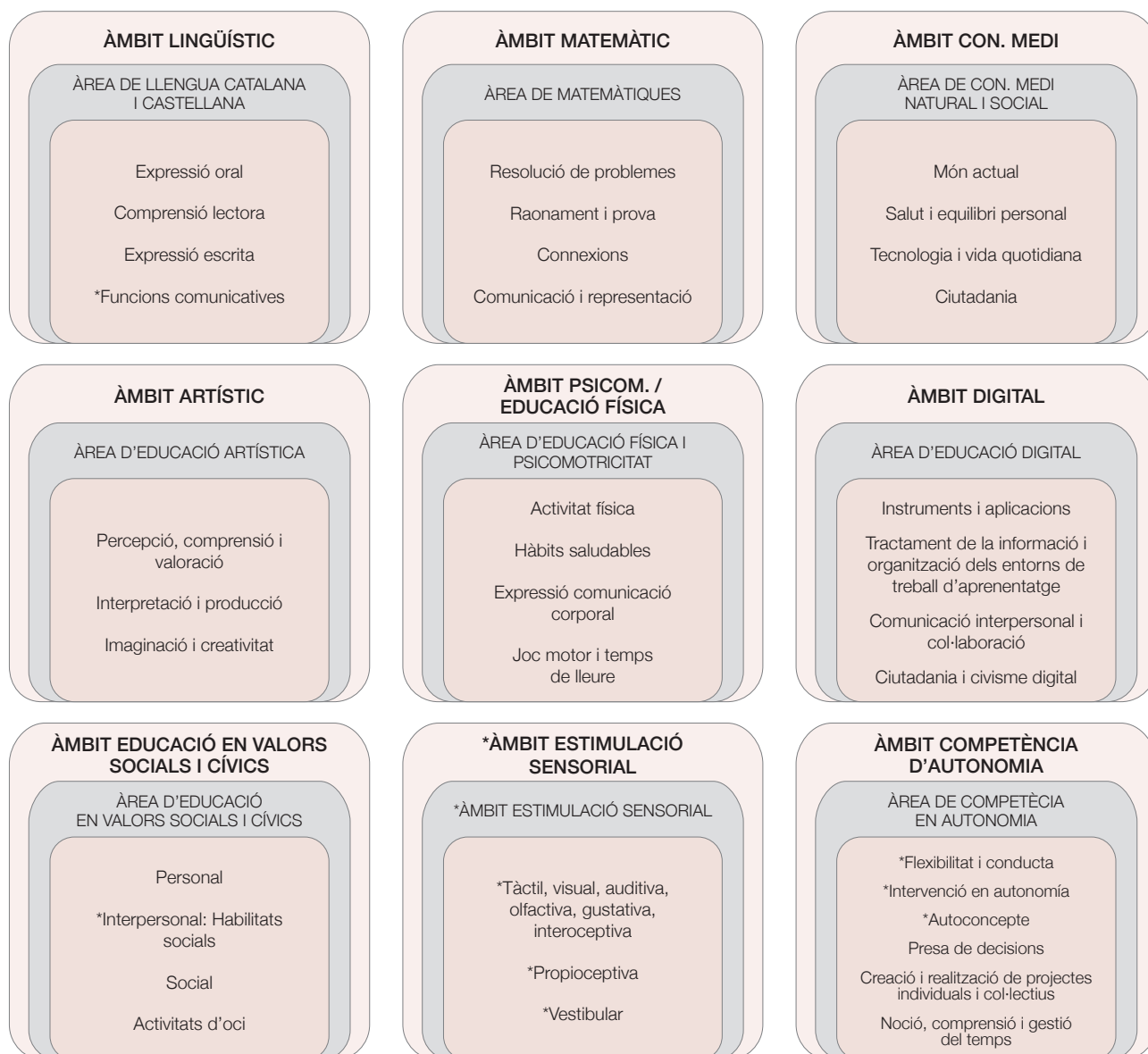

2. Adaptacions molt significatives

És el cas del 95% dels nostres alumnes actualment. Es segueix un currículum dissenyat específicament per alumnes amb TEA, on les àrees d'intervenció específica són els continguts bàsics que conformen l'adaptació curricular. Es prioritzen aprenentatges

significatius i funcionals que incideixen més en la millora de la seva qualitat de vida i en l'adquisició d'habilitats adaptatives.

A continuació mostrem, de manera esquemàtica, l'estructura del nostre PCC, destacant en negreta aque- lles àrees, àmbits i dimensions de nova creació:

*Àmbits, àrees i dimensions de nova creació

Considerem el PCC un document viu, en constant renovació i actualització. El nostre propòsit com a equip és aconseguir perfilar, encara més, les línies generals d'intervenció específiques, a partir de l'anàlisi dels perfils dels alumnes que tenim a l'escola.

Intervenció psicopedagògica específica en TEA

La nostra institució posa especial èmfasi en el treball d'un seguit d'àrees del desenvolupament de la persona amb autisme que típicament estan afectades, amb major o menor grau. S'ha evidenciat que la intervenció adequada en aquestes àrees contribueix a una millor evolució i desenvolupament dels infants amb autisme (Agència d'Avaluació de Tecnologia i Recerca Mèdiques, 2010).

COMUNICACIÓ I LLENGUATGE

En l'àrea de **Comunicació i Llenguatge** es desenvolupen habilitats d'interacció social i estratègies comunicatives funcionals. Aquest treball es realitza a través d'incidir en les funcions comunicatives, les conductes comunicatives preverbals, el llenguatge expressiu, el llenguatge comprensiu i la pragmàtica.

Per a la consecució dels objectius plantejats en aquesta àrea, planifiquem activitats en tots els espais de treball i situacions quotidianes del dia a dia que impliquin l'ús del llenguatge. Es prioritzen, així, les activitats de desenvolupament del llenguatge funcional. Es potencia, tant com és possible, la generalització d'aquests aprenentatges en altres contextos ja que, sovint, a les persones amb autisme els hi és difícil transferir els aprenentatges d'un context a un altre.

Utilitzem els SAAC (Sistemes Augmentatius i Alternatius de la Comunicació) per obtenir una comunicació funcional, en funció de la intensitat del suport escaient per a cada alumne i sempre de manera personalitzada. Si els requisits cognitius dels alumnes ho permeten, ens endinsem en el procés d'ensenyar la lectoescriptura. En aquest cas l'objectiu principal serà que aconseguixin realitzar un ús actiu i funcional de la lectura per a recolzar les dificultats en el llenguatge.

AUTONOMIA

La intervenció en autonomia és, també, transversal. Els infants i adolescents que atensem presenten, entre d'altres, dificultats en les funcions executives. És a dir, en una sèrie d'habilitats cognitives que es posen en pràctica per a dur a terme activitats de manera autònoma.

El treball d'aquesta àrea pretén que els infants arribin a un desenvolupament més ajustat amb l'entorn, essent capaços de comprendre aspectes com: el pas del temps, l'orientació, el treball de les habilitats adap-

tatives en relació a les necessitats bàsiques, identificar situacions de perill...

Les persones amb TEA necessiten una **intervenció específica, explícita i estructurada** en autonomia.

Quan preveiem que s'acosta el final de l'etapa escolar, tot i continuar el treball de les competències bàsiques i totes les altres àrees anteriorment esmentades, s'implementa un pla d'intervenció més exhaustiu de **Preparació per a la vida adulta**. Aquest pla persegueix l'objectiu principal d'incrementar les habilitats adaptatives d'acord als contextos on participarà el jove en el futur, en la seva vida adulta. Es tracta, doncs, d'ajudar a l'alumne a desenvolupar, de manera més intensiva, habilitats ocupacionals, habilitats de la vida quotidiana i habilitats per a la participació en la família i la comunitat, des d'una òptica de persona adulta.

Es treballa l'autonomia a partir de tallers (cuina, pre-laboral, compra, reparació material, jardineria...) i s'estructuren de principi a fi totes les accions que s'hauran de portar a terme, com, quan i per a què. Alguns d'aquests tallers comporten la sortida de l'escola i l'ocasió d'aprendre a gestionar el transport, la llista de la compra, els diners, la ubicació en l'espai i el temps... Totes aquestes tasques es treballen prèviament a l'aula amb els suports corresponents (agendes visuals, calculadora, Google Maps...).

També hem incorporat tasques de responsabilitat dins el centre, com per exemple col·laborant en el servei de menjador, o amb la gestió del material escolar. Donada la bona valoració de l'activitat i els resultats obtinguts, aquest treball s'ha incorporat a la programació general del centre.

HABILITATS SOCIALS

Degut a les dificultats que sovint presenten els nostres alumnes en interacció social i reciprocitat socioemocional, requereixen d'estratègies per aprendre a **desenvolupar un pensament social**.

El procés d'aprenentatge del pensament social s'organitza en una escala evolutiva. En primer lloc hem de treballar la consciència de les sensacions fisiològiques i sensorials, per posteriorment iniciar a

l'alumne en la identificació de les pròpies emocions i pensaments. Amb els alumnes que arriben a assolir aquests prerequisits, es continua amb l'aprenentatge de la identificació d'emocions i pensaments dels altres. L'objectiu serà, doncs, adquirir mecanismes d'introspecció que els hi permetin tenir consciència d'un mateix i de l'entorn.

Per fer efectiu aquest procés d'aprenentatge apliquem estratègies psicopedagògiques com les instruccions, els guions socials, els dibuixos comunicatius, el vídeo-modelat, i el role-playing entre d'altres. Aquestes ens permeten treballar les habilitats d'atenció conjunta; les habilitats intersubjectives i mentalistes; la consciència, expressió i gestió de les emocions; la participació en la vida en comunitat tant dins com fora del centre; i el treball de la relació social i el joc social.

Dins d'aquesta àrea volem destacar les sortides d'autonomia que es realitzen setmanalment. Permeten practicar les noves habilitats socials adquirides, oferint oportunitats de generalització als nostres alumnes en contextos diferents ja sigui, per exemple, anant en tren, comprant o anant a una cafeteria.

FLEXIBILITAT I CONDUCTA

A Bellaire és habitual que molts dels nostres alumnes presentin alteracions de la conducta. La coocurrència dels trastorns de conducta amb l'autisme és freqüent. En ocasions aquests trastorns de conducta es tradueixen en agressivitat, en fractura de les normes socials,

autolesions o negativisme. En d'altres ocasions ens trobem amb conductes de menor intensitat, però que també comporten malestar o poden produir interferències importants en el seu benestar i qualitat de vida.

Un dels nostres reptes és, precisament, facilitar que aquestes conductes, sovint disruptives, puguin reconvertir-se en conductes funcionals. L'ús de l'**anàlisi funcional de la conducta** i les intervencions psicoeducatives que se'n deriven, té com a resultat directe una millora significativa de la qualitat de vida. És primordial identificar, definir i quantificar de manera rigorosa, sistematitzada i objectiva la conducta problema. Observar els antecedents, identificar les conseqüències en l'entorn, mesurar la freqüència i intensitat, ens permeten extreure conclusions i actuar.

En general, quan els problemes conductuals es relacionen amb la rigidesa cognitiva, concretem intervencions específiques dirigides a treballar l'anticipació i l'estructura, a través principalment de suports visuals, històries socials, reforç positiu i agendes personals. En canvi, quan els problemes conductuals són producte

d'una hiperreactivitat i desregulació sensorial, les nostres intervencions s'encaren cap a una acomodació de l'entorn, cap a la reducció dels factors estressors o d'excitació, acompanyant a l'alumne cap a un estat emocional més relaxat i equilibrat.

Les dificultats en flexibilitat i, especialment, en conducta, sovint provoquen gran preocupació tant a les persones amb autisme com a les que conviuen amb elles. Això interfereix directament en totes les altres àrees del desenvolupament personal, com ara en els aprenentatges, l'autonomia, les relacions socials... Per a poder abordar millor aquesta problemàtica i donar eines més precises, Bellaire ofereix als professionals un assessorament específic en conducta.

Així, l'objectiu de la nostra intervenció és modificar la conducta fent desaparèixer o reduint les conductes que no són funcionals o distorsionadores, i reforçant les que són apropiades. Apliquem el **suport conductual positiu i l'enfocament piramidal** per tal de proporcionar una estructura i unes pautes clares i avaluables.

ESTIMULACIÓ SENSORIAL

L'habilitació d'una **sala d'estimulació sensorial** al centre ens ha ofert l'oportunitat de disposar d'un entorn específic on treballar la regulació emocional i l'exploració dels sentits (tàtil, visual, olfatiu, auditiu, gustatiu, vestibular i propioceptiu).

Els diferents elements que configuren la sala (fibres òptiques, columna de bombolles, llum UV, projector, puf vibratori, etc) permet a l'educador tenir el control dels estímuls per treballar uns objectius personalitzats en cada cas. Aquests poden anar des de la reducció dels nivells d'ansietat, a la consciència corporal, l'estimulació o la integració sensorial.

Per tal d'aconseguir una descripció rigorosa dels objectius concrets a treballar i de com implementar-los amb cada alumne, hem creat un nou Àmbit d'Estimulació Sensorial al Projecte Curricular de centre. Cal esmentar que no només es treballa l'estimulació sensorial dins de la sala sinó que, segons el programa individualitzat de l'alumne, es trasllada a diferents activitats del seu dia a dia, com poden ser tallers d'experimentació o l'autoregulació amb material sensorial.

JOC, OCI I LLEURE

Degut a les dificultats d'interacció social els alumnes amb autisme necessiten **aprendre a gestionar el joc i l'oci**. L'objectiu és oferir suports adaptats a les necessitats de l'alumne per explorar noves maneres de jugar o utilitzar el temps d'oci, aprendre a compartir els jocs amb els altres o fer-ho d'una manera funcional.

Si no es treballa aquesta àrea, l'oci pot ser viscut com avorrit, o centrar-se únicament en els interessos restringits i individuals, perdent oportunitats de conèixer nous interessos o de relacionar-se amb els altres. Saber gestionar de manera adient el temps lliure és bàsic pel benestar dels nostres alumnes i les seves famílies. Per aquest motiu defensem els espais d'oci estructurats, on els professionals aporten propostes i inciten a l'exploració del joc. Valorem els moments d'oci com una oportunitat idònia per estimular l'aparició de conductes interactives de forma espontània, plaent i funcional, potenciant l'interès per aquells objectes o preferències personals i ajudant a ampliar interessos.

Avaluació i promoció de l'alumnat

En línies generals, l'avaluació forma part del mateix procés d'ensenyament-aprenentatge. La metodologia, els instruments i criteris d'avaluació es concreten a través de les Programacions d'Aula (PA) i a través dels P.I. En tot moment es tindrà en compte la idiosincràsia de l'alumnat.

Com a instruments d'avaluació fem diferents tipologies de registres (registres de conducta ABC, registre d'habilitats adaptatives, registre d'hàbits i autonomia, etc). Aquests es complementen amb el seguiment periòdic i l'observació directa de l'alumne/a. L'avaluació està present durant tota la jornada escolar, també en espais com per exemple l'esbarjo, l'oci i els hàbits d'higiene. Són espais estructurats, amb objectius de treball definits; l'alta intensitat de suport que necessiten els alumnes de Bellaire ho requereix.

A nivell de centre, es realitzen sessions d'avaluació semestral de la Programació d'Aula (PA) i dels objectius plantejats als P.I. S'elabora un informe psicopedagògic anual, en finalitzar el curs, per a valorar l'evolució de l'alumnat durant el curs escolar.

Procediments d'inclusió educativa

La inclusió educativa i social de l'alumnat del centre és una prioritat. D'acord amb l'article 6.3 de l'Ordre EDU/295/2008, com s'ha esmentat anteriorment, tot l'alumnat de l'escola compta amb un P.I on s'especifiquen totes les mesures i suports necessaris. Els P.I complementen les Programacions d'Aula, les quals ja han estat especialment dissenyades per tal de que s'ajustin a les necessitat de cada alumne/a.

Des de Bellaire entenem la inclusió d'una forma general, no només com un espai de trobada entre centre

específic i escola ordinària. Per inclusió entenem, també, tot allò que l'alumnat pot aconseguir fer en el context social, dins i fora de l'espai preservat que li ofereix el centre, sempre en funció de les seves capacitats i necessitats. Millorar la qualitat de vida dels infants i adolescents, i el de les seves famílies, és un objectiu prioritari de la nostra tasca inclusiva.

Tanmateix, Bellaire i l'Escola Ramon Fuster comparteixen experiències d'inclusió escolar a través del projecte "Sumem capacitats". Alumnes de les dues institucions participen en tallers de plàstica, educació física, o robòtica, on l'objectiu és generar una dinàmica d'aprenentatges significatius d'igual a igual. Els alumnes de les dues escoles comparteixen el mateix contingut, amb les adaptacions escaients, per a poder portar a terme l'activitat conjuntament.

Coeducació

La coeducació *"és l'acció educativa fonamentada en el reconeixement de les potencialitats i individualitats de les nenes i els nens, i de les noies i els nois, independentment del seu sexe o orientació sexual, potenciant així la igualtat real d'oportunitats"*. Bellaire vetlla per cercar l'eliminació de tota mena de discriminació per raó de gènere o d'orientació sexual, i el respecte per a la diversitat de l'alumnat. Vetllem perquè en tots els contextos d'aprenentatge es potenciï la igualtat efectiva d'oportunitats.

El centre disposa del Pla d'Igualtat de gènere en el sistema educatiu, que respon al marc legal establert per l'article 45 de la Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març.

Orientació i tutoria

Entenem l'acció tutorial com el seguiment psicopedagògic i terapèutic que es fa a l'alumnat. Donat el nostre context es fa imprescindible treballar l'orientació i tutoria de manera transversal. L'acció tutorial té impacte en tots els àmbits en els que participa l'alumnat, i se'n fa un seguiment minuciós per part dels professionals de referència, també a través del seguiment a les famílies.

En ocasions també hi ha activitats de tutoria, tant individuals com grupals, dissenyades en les programacions. L'acció tutorial pren molta importància a l'adolescència perquè aquesta etapa sol comportar neguits, tant a l'alumnat com a les seves famílies. També és molt important en els moments pròxims a una transició, ja sigui en incorporar-se al context d'educació especial, o quan l'alumne/a surt del centre per anar a un servei ocupacional o formació adaptada.

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA I DE GESTIÓ

Òrgans de govern

La titularitat del centre recau sobre el Patronat de la Fundació:

Patronat

Presidència	Esther Trepal i de Ancos
Vicepresidència	Eulàlia Camós i Grau
Vocals	Maria Antònia Ferrer i Dalmau Joaquim Vidal i Gispert
Secretari	Sebastià Expósito i Prat

Organització pròpia

Bellaire és una escola petita donada l'especificitat dels alumnes que atén i això fa que el Departament només reconegui el càrrec de direcció. Però a nivell intern, l'esquema organitzatiu és el d'equip directiu més gestió administrativa i econòmica.

Equip directiu

Direcció	Olga Gisbert i Reig
Subdirecció	Lluís Valero i Cladera
Coordinació pedagògica	Bàrbara Vives i Saura

Gestió Administrativa

Cap d'administració	Lídia Sunyer i Casajoana
---------------------	--------------------------

Documentació d'organització i gestió de centre

La documentació d'organització i gestió del centre s'articula a partir de la interacció dels següents documents:

Programació General Anual

La Programació General Anual (PGA), com a document per a concretar les prioritats i els aspectes relatius a les activitats i el funcionament del centre per un curs escolar.

El document conté la planificació i els mecanismes d'anàlisi i recollida d'informació a desenvolupar al llarg del curs, així com el marc de gestió d'aquest procés i la concreció dels responsables que hauran de desenvolupar aquestes activitats.

Memòria Anual

La Memòria Anual (MA) inclou el resum de la gestió del curs, amb dades, valoracions i propostes de millora en relació als resultats, processos i valors assolits en acabar el curs escolar, tant pel que respecte als objectius planificats prèviament en la PGA com a d'altres que s'han incorporat durant el curs.

En el nostre cas al ser centre de dia de salut mental i tenir conveni amb el CATSALUT afegim dades específiques envers al tractament de les dades clíniques i l'aplicació de protocols específics.

Pla d'Igualtat

El Pla d'Igualtat és el document que respon al marc legal establert per l'article 45 de la Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març, que vetlla per la igualtat efectiva entre dones i homes i estableix el pla per a la igualtat de gènere en el sistema educatiu i incideix en la inclusió de la coeducació en tots els processos educatius.

L'escola complint amb la normativa vigent disposa del Pla d'Igualtat i de la pertinent comissió que vetlla pel desenvolupament d'aquest.

PARTICIPACIÓ, COMUNICACIÓ I PROJECCIÓ EXTERNA

Mecanismes de participació

Considerem fonamental la col·laboració i la participació de la comunitat escolar. Les famílies són un pilar bàsic de la nostra tasca educativa. Cal tenir en compte que el nostre alumnat requereix de suports a molts nivells i en tots els contextos on participen, fet que fa la tasca cooperativa imprescindible.

Entenem la col·laboració amb les **famílies** i el seu acompanyament com una aliança terapèutica essencial que permeti treballar amb una mateixa línia en els diferents contextos naturals de desenvolupament. Aquesta col·laboració és una oportunitat per assegurar el progrés i evolució de l'alumnat. Des del centre es dona suport a les famílies oferint estratègies per empoderar-les i resoldre situacions complexes en diferents moments personals i/o evolutius que també incideixen en el dia a dia de l'alumne/a.

Aquesta tasca la vehicula el tutor/a mitjançant reunions freqüents i, en funció de les necessitats de cada cas, es compta amb el suport dels psicòlegs clínics. El seguiment i orientació a les famílies s'ofereix amb la freqüència que cada cas requereix. La comunicació és diària i en cas que la problemàtica sigui més àmplia i complexa i no es pugui oferir l'ajuda requerida, si la família ho sol·licita, es facilita el contacte d'altres professionals externs.

Per complir amb la normativa de participació de les famílies i assegurar el bon funcionament del centre hi ha creats diferents òrgans i mecanismes de referència:

El **Consell escolar** del centre és l'òrgan col·legiat de participació de la comunitat escolar. En el consell escolar hi ha representats tots els col·lectius que intervenen en la comunitat educativa: titularitat, direcció, professorat, famílies, personal d'administració i serveis, representant del personal d'atenció educativa i cap d'administració.

En els Consells Escolars s'informa dels temes més rellevants de l'escola, es recullen les aportacions dels diferents representants i es prenen decisions sobre allò que la normativa determina.

El **Claustre del professorat** és l'òrgan propi de participació en la gestió i la planificació educatives de

l'escola. Està integrat per la totalitat dels professionals que presten servei i el presideix la direcció. Com a centre terapèutic i escola, el perfil dels nostres professionals és molt més ampli i comptem amb mestres d'educació especial, psicòlegs clínics, psicoterapeutes, psicòlegs generals sanitaris, psicopedagogs, pedagogs, logopedes, educadors socials i terapeutes ocupacionals. Alguns d'aquests professionals tenen més d'una llicenciatura o grau i postgraus o màsters.

Respecte al PEC, el claustre ha participat activament debatent internament tots els aspectes proposats per l'equip directiu però no només això, són els professionals de Bellaire els qui primer detecten noves necessitats dels alumnes o temes que cal replantejar i canviar. Les seves aportacions al claustre, ajuden l'equip directiu a proposar accions per donar-hi resposta.

Bellaire també treballa amb altres **professionals externs** (psicòlegs clínics, psicopedagogs, educadors, terapeutes...) especialistes en metodologies específiques per TEA de forma continuada, tot i que no formen part de l'equip.

La formació específica que de forma continuada rep l'equip de Bellaire va a càrrec de La Fundació Institut de Psicologia

A més d'aquestes estructures formals de participació, l'escola organitza anualment una trobada dedicada a les famílies i als alumnes. Compartim, en aquesta ocasió, tallers, activitats lúdiques i esportives i en format audiovisual un recull de totes les experiències i aprenentatges viscuts durant tot el curs.

La comunicació i projecció externa

Donades les dificultats de comunicació i d'interacció social dels nostres alumnes, els professionals i les famílies es comuniquen diàriament per fer un traspàs i seguiment del dia a dia per aconseguir un nivell de coordinació òptim per consensuar les estratègies d'intervenció, també, a casa.

Els canals de comunicació més freqüents són les **llibretes o agendes** dels alumnes, el **correu electrònic** i el Drive. Volem destacar l'eina del **Drive**, ja que és un sistema d'intercanvi molt valuós perquè ens permet compartir el material audiovisual tant de l'escola com de la família, i d'aquesta manera crear ponts i ajudar als alumnes a generalitzar aprenentatges i a

mantenir-nos molt ben informats del que fa l'alumne en els seus diferents contextos.

Actualment, a l'escola utilitzem sistemes de comunicació molt variats per a les diferents tasques comunicatives. A nivell intern ens comuniquem amb els dispositius mòbils de cadascuna de les aules via Hangouts, eina que ens permet una comunicació directa i eficaç que beneficia al funcionament de l'escola.

A nivell de projecció externa, Bellaire disposa de diferents mitjans digitals com la seva Web, on de manera pública es pot accedir a la informació de l'escola. Dins d'aquesta, disposem també de la **intranet** pels professionals i les famílies del centre. En aquest espai compartim notícies, fotografies i vídeos d'activitats a l'aula i sortides fora del centre.

TREBALL EN XARXA I ATENCIÓ A L'USUARI

Relació amb la xarxa de salut

La coordinació i el treball interdisciplinari és una tasca importantíssima que es porta fent des de fa anys i que hem vist que s'intensifica cada vegada més. És per això que es dedica temps i recursos humans per portar a terme aquestes coordinacions. La coordinació amb els diferents serveis recau sobre la Direcció de l'escola que, a part de ser gestora, és també tècnica (psicòloga clínica). A les reunions de coordinació, si s'escau, hi assisteixen també tutors i tutores o terapeutes institucionals. Amb qui més coordinacions s'estableixen és amb els CSMIJ (Centres de Salut Mental Infanto Juvenil), els psiquiatres privats i altres especialistes de la medicina i la psicologia clínica.

Hi ha una col·laboració més estreta amb l'Hospital de referència, el Parc Taulí de Sabadell. Un matí al mes, la psicòloga clínica de l'hospital assisteix a l'escola i es reuneix amb la Direcció Tècnica per a fer el seguiment de l'alumnat i de ser necessari, pot observar també directament a l'aula.

Relació amb la xarxa d'afers socials i famílies

La relació amb la xarxa del Departament d'afers socials i família té diferents vessants. Una d'elles és la de coordinació amb els serveis socials referents dels nostres alumnes que per diversos motius puguin necessitar ajuda o que requereixi un seguiment d'aquests. Això succeeix en tots aquells casos socials amb necessitats educatives específiques derivades de situació desfavorida i d'alumnes sota custòdia de la DGAIA. En aquest darrer cas, la xarxa és més extensa i intervé el CRAE on està acollit l'alumne, i si s'escau, també l'EAIA.

Una altra vessant de la nostra relació amb el Departament d'afers socials i família és amb els serveis de derivació dels nostres alumnes quan acaben la seva escolarització a Bellaire. És el cas dels qui es deriven als serveis diürns de SOI i STO (Servei d'Orientació i Integració i Servei de Teràpia Ocupacional, respectivament) En arribar aquest moment activem un traspàs actiu facilitant a aquests serveis tota la informació, pautes i estratègies específiques de cada alumne per tal de facilitar-ne l'adaptació al nou centre. En alguns casos ens demanen assessorament per un període curt de temps que oferim de forma totalment voluntària.

Finalment, Bellaire es coordina també amb la figura del treball social tant dels ajuntaments com de l'EAP per fer el seguiment dels casos socials.

Relació amb altres serveis de la xarxa educativa

Dins de la xarxa educativa hi ha col·laboració i coordinació amb: Inspecció, Equip d'assessorament i orientació psicopedagògica (EAP) amb altres centres d'educació especial, escoles ordinàries i finalment, universitats per a la derivació i acollida d'estudiants en pràctiques.

Bellaire, com a centre específic en TEA participa també de la formació dirigida a professionals del món de l'educació.

Relació amb altres centres escolars

L'escola té l'objectiu de donar a conèixer la tasca que desenvolupem a altres centres i institucions i treballar per fer difusió i sensibilització de l'autisme.

En aquest context, volem destacar el projecte col·laboratiu entre la Fundació Bellaire, la Fundació Institut de Psicologia i la Fundació Collserola titular de tres escoles ordinàries amb una comunitat educativa molt àmplia, amb gairebé 5000 alumnes i 400 professionals. Cap a ells hem dirigit Jornades de Sensibilització sobre el TEA i s'ha fet difusió també a les seves famílies.

Pel que fa referència als alumnes, la relació entre Bellaire i l'Escola Ramon Fuster, veïns nostres, passa per activitats inclusives entre alumnes de Bellaire i alumnes del Ramon Fuster. Activitats d'educació sensorial i plàstica, educació física, robòtica, oci i lleure... impartides per un professional especialista de la mateixa Fundació Collserola amb la col·laboració de professionals referents dels nostres grups. D'aquestes experiències inclusives hem pogut extreure la clau de l'èxit per aconseguir que alumnes d'una escola i altra puguin trobar un nexa comú i puguin compartir experiències d'igual a igual on tots aprenen i es senten segurs, formant part d'un mateix equip.

Esperem poder emprendre de nou aquestes activitats tan enriquidores tan bon punt la situació epidemiològica ho permeti.

AVALUACIÓ INTERNA

Com hem dit anteriorment, a partir de les necessitats que el propi claustre detecta, l'equip directiu treballa per donar-hi resposta i portar a l'acció aquells projectes dels quals tota la institució se'n pot beneficiar, ja sigui formació, dinamització de l'equip, creació de noves infraestructures o millores en les orientacions pedagògiques.

En aquest apartat mostrarem els resultats de la tasca realitzada durant el període 2016-2020 i apuntarem aquells objectius nous que ens plantejem per el proper període de vigència del PEC. Per a tot això, definirem els indicadors d'avaluació que hem utilitzat, així com els resultats obtinguts o els que estan pendents d'assolir.

Avaluació dels objectius 2016-2020

En aquest període vam establir els següents objectius, els quals indiquem en la següent taula si han estat aconseguits o estan en procés:

Objectiu 1: Revisió i ampliació del PCC

Durant el curs 2017-18 es va dur a terme la revisió i posterior ampliació del PCC, amb la creació d'un currículum propi. Realitzant un buidatge dels continguts mínims de cada etapa, des dels 3 fins el 16 anys, respecte als currículums ordinaris del Departament d'Ensenyament, i incorporant les necessitats específiques d'intervenció en el TEA, hem creat un currículum propi per donar resposta, de manera global, als nostres alumnes. D'aquesta manera els professionals del centre actualment disposen d'un document que permet realitzar el disseny del Programa Funcional d'Activitats a mida per a cada alumne.

Objectiu 2: Implementació de les reunions SCRUM per cohesionar l'equip

A partir d'una formació realitzada fa 4 anys, vam introduir aquestes reunions de format breu on es comparteixen entre tots els membres de l'equip d'atenció directa, l'equip directiu i personal d'administració, aquells temes que són d'important rellevància per a

Objectius	Assolit	En procés
Objectiu 1: Revisió i ampliació del PCC	X	
Objectiu 2: Implementació de les reunions SCRUM de cohesió de l'equip	X	
Objectiu 3: Creació i aplicació del protocol individual de conducta de cada alumne	X	
Objectiu 4: Creació i aplicació del protocol de sexo-afectivitat de cada alumne	X	
Objectiu 5: Potenciar l'Àrea d'Estimulació sensorial	X	
Objectiu 6: Potenciar el treball corporal dels alumnes adolescents	X	
Objectiu 7: Potenciar el treball vestibular i propioceptiu a l'escola	X	
Objectiu 8: Creació de la Unitat de Suport Familiar		X
Objectiu 9: Creació i aplicació del protocol d'acollida de nous alumnes	X	
Objectiu 10: Creació i aplicació del protocol d'acollida de nous professionals	X	
Objectiu 11: Creació i aplicació del protocol dels canvis de tutories	X	

cadascú de nosaltres. El format de les reunions és d'uns 20 minuts a peu dret i amb capacitat de síntesi per poder donar veu a tothom. Es fan amb una periodicitat setmanal, fet que actua d'element contenidor de les ansietats i de dinamitzador de l'equip. Aquestes reunions s'han demostrat eficients a l'hora de detectar de forma ràpida possibles situacions de patiment o conflicte de persones o grups i poder donar una resposta ràpida a la situació, així com per fer un acompanyament emocional, funcionant com a grup de suport. Però també hem observat que compartir bones experiències ajuda a generalitzar-les i a crear un bon ambient de treball.

Objectiu 3: Creació i aplicació del protocol individual de conducta de cada alumne

Davant del treball específic que habitualment hem de fer amb els nostres alumnes en aquesta àrea, vam creure necessari crear un document que recollís aquells aspectes concrets que treballem amb ells. Així, totes les intervencions que realitzem son consensuades, estructurades i permet que la resposta de tots els professionals front una conducta-problema sigui la mateixa. També permet que aquesta resposta sigui avaluada de manera més objectiva. El document es treballa amb la família de cada un dels alumnes perquè son agents importants en el treball de les alteracions conductuals.

Així, hem dissenyat i implementat un protocol individualitzat de conducta per a cada un dels nostres alumnes. En aquest protocol es defineix, primer, l'actuació general davant de conductes agressives i/o desafiantes. A continuació es defineixen, de manera individualitzada, els objectius específics a treballar, detectant quins son els antecedents de la conducta, les conseqüències i les actuacions preventives per afavorir que la conducta sigui més funcional.

Objectiu 4: Creació i aplicació del protocol de sexe-afectivitat de cada alumne

Davant la necessitat d'unificar criteris i actuacions al voltant de la sexoafectivitat dels nostres alumnes, ens vam proposar crear i aplicar un protocol específic en aquesta àrea, consensuat sempre amb la família

d'aquest. Per aconseguir aquest objectiu, primer de tot, el conjunt de l'equip de l'escola va fer una formació específica en Educació afectiva i sexual per a persones amb TEA, amb l'objectiu d'unificar criteris al voltant de dades, i aportacions científiques i contrastades. A partir d'aquesta formació es va estructurar aquesta àrea en el nostre PCC i, finalment, es va crear el protocol específic per a cada alumne. Aquest protocol és un document viu que es va revisant periòdicament.

Objectiu 5: Potenciar l'Àrea d'Estimulació sensorial

Per afavorir i unificar criteris d'actuació en el treball en l'Àrea d'Estimulació Sensorial es van plantejar dos accions concretes: formació de l'equip i invertir en millorar el material que s'utilitza.

Respecte la formació, Bellaire va organitzar una formació interna en entorns multisensorials per a tot l'equip tècnic. Gràcies a ser escollits en la iniciativa Territoris Solidaris del BBVA vam accedir a construir una sala multisensorial específica a l'escola. La sala disposa d'un control remot dels diferents elements: columna de bombolles, llum UV, fibres òptiques, llum ambiental i projector, entre d'altres.

Objectiu 6: Potenciar el treball corporal dels alumnes adolescents

Els nostres alumnes, per les seves característiques, a mida que es van fent grans necessiten reforçar el treball corporal i d'educació física. També sovint és complicat trobar activitats adaptades al seu nivell evolutiu i adequades a la seva edat cronològica. Amb aquest objectiu vam presentar un projecte per a habilitar un espai del nostre pati amb un equipament de màquines d'exercici físic, que ens va ser concedit. L'any 2019 vam aconseguir realitzar el projecte i utilitzar aquest espai per a treballar l'educació física dels nostres alumnes mes grans.

Objectiu 7: Potenciar el treball vestibular i propioceptiu a l'escola

En la línia del treball i ampliació de l'Àrea d'Estimulació sensorial, vam detectar la necessitat de disposar d'un espai específic i preparat per al treball vestibular i propioceptiu. Així, vam habilitar un espai del pati

dels alumnes amb aquest objectiu, instal·lant una estructura per a dos peces, per a poder-hi penjar gronxadors, plataformes i altres estris específicament destinats a aquest treball sensorial. Les instal·lacions estan preparades per acollir tant infants com adolescents del nostre centre.

Objectiu 8: Creació de la Unitat de Suport Familiar

La necessitat de donar suport, acompanyament i orientació a les famílies forma part de l'ADN de la institució. Però en els darrers dos anys des de part del claustre ha sortit la iniciativa de crear una unitat que vagi més enllà del que es feia fins ara i ofereixi formacions de temes específics a les famílies. Si aconseguim traspassar coneixement i estratègies funcionals per posar en pràctica a casa, tant els pares com l'alumne rebran un benefici directe de la generalització d'aquests aprenentatges per a la vida en comú i per a la seva evolució. Sovint la manca d'estratègies concretes i funcionals està a la base dels problemes de conducta dels nostres alumnes. Cal poder tre-

ballar conjuntament amb les famílies per aconseguir el màxim nivell de benestar. Aquest és un objectiu a llarg termini que continuarà implementant-se en els propers anys.

Objectiu 9: Creació i aplicació del protocol d'acollida de nous alumnes

Quan un alumne nou entra al centre hi ha una feina prèvia d'anàlisi i detecció de les necessitats de suport i les àrees concretes en què destaca. Fins i tot d'observacions in situ a l'escola de referència anterior. A partir d'aquí es defineix quin ha de ser el grup de referència final on se l'escolaritzarà, seguint uns criteris bàsics d'edat, especificitats del trastorn, nivell de comunicació i d'altres més tècnics que passen per definir en quin punt d'evolució personal, d'aprenentatges i de regulació emocional i conductual està en aquell moment. Cal tenir en compte, també, quina és l'organització dels grups existents i analitzar si és millor la inclusió a un d'aquests grups, o la creació d'un de nou. A un alumne nou, sempre l'acollirà un professional experimentat del centre, mai un professional que també comenci de nou.

Objectiu 10: Creació i aplicació del protocol d'acollida de nous professionals

L'escola disposa d'un pla d'acollida del nou professorat per facilitar la seva adaptació i coneixement del centre. Tant com és possible el nou professional entra a compartir grup amb un altre professional amb més trajectòria i experiència, per tal de veure directament com aquest membre de l'equip posa en pràctica les estratègies educatives a l'aula. Tanmateix, se'ls hi faciliten els documents dels que disposa el centre per tal de que es facin una idea inicial del funcionament i l'organització. De manera paral·lela, es concerten entrevistes periòdicament amb direcció i altres professionals que puguin donar suport al període d'adaptació.

Objectiu 11: Creació i aplicació del protocol dels canvis de tutories

Un canvi de tutoria requereix una feina prèvia, no només de traspàs d'informació de cada alumne, sinó de creació d'un vincle afectiu i de confiança que faci la retirada de l'anterior tutor/a tan fàcil com sigui possible per l'alumne.

En aquest cas, i per tal de fer una transició segura, la persona que assumirà la tutoria, durant el darrer trimestre del curs anterior, anirà a observar el grup a estones mentre hi hagi el tutor/a d'aquell moment i el traspàs s'anirà fent gradualment i de forma natural.

Un altre estil de traspàs que portem executant des de fa molts anys és aquell en què el tutor/a que es vol substituir el proper curs, deixa de fer les tardes o les comparteix amb el nou tutor/a durant tot un curs. Aquesta és una fórmula que també s'ha demostrat molt eficient per evitar canvis traumàtics de tutories.

Objectius per el període 2020-2024

Objectiu 1: Creació de la Unitat de suport familiar

Com hem dit anteriorment, aquesta Unitat que ja ha estat funcionant des del confinament, continuarà oferint sessions formatives per a familiars que, pel mo-

ment de pandèmia que estem vivint, es realitzaran online. Els temes a tractar partiran de les demandes fetes mitjançant formulari Google. Està previst, però, que la pròpia Unitat de Suport faci propostes de temes concrets que cregui pertinent treballar més enllà de donar resposta a aquestes demandes familiars.

En el moment en què la situació epidemiològica ho permeti tenim la voluntat de realitzar tallers pràctics i presencials sobre metodologies d'intervenció específiques, que utilitzem habitualment a l'escola, per tal d'aconseguir-ne la implementació a casa.

Objectiu 2: Ampliació i estructuració dels Recursos compartits

Per tal de compartir els recursos didàctics que es creen i s'adapten, es va crear un banc de recursos compartits. Ens plantegem modificar la seva estructura per poder facilitar el seu ús, tenint un accés més intuïtiu i accessible.

Objectiu 3: Definir el Pla de formació intern dels professionals

El pla de formació parteix per una banda de les necessitats de formació dels professionals que es van integrant al centre de nou i per una altra per la necessitat d'ampliació d'aquesta formació.

Dins el pla de formació, tot i que majoritàriament es planegen temes tècnics i d'actualització de l'autisme, també es contemplen altres formacions que no tenen com a objectiu la intervenció sinó el propi equip, crear línies consensuades de treball, dinamitzar i cohesionar el propi equip o bé d'altres de caire més institucional o social.

No podem oblidar que la societat on vivim està en permanent canvi i calen moments de reflexió i comprensió d'aquests canvis. El fet d'estar vinculats a un grup de fundacions més ampli ens permet gaudir de les formacions d'aquestes altres fundacions com per exemple totes aquelles que organitza la Fundació Collserola que, per dimensió, pot aportar ponents de gran rellevància i valor de la vida cultural, científica, educativa... de la nostra societat.

Objectiu 4: Avaluació del pla de formació dels professionals

Bellaire vetlla des de fa molts anys per fomentar la formació continuada de l'equip de professionals amb l'objectiu d'incrementar la comprensió del TEA. L'indicador d'aquest objectiu serà el recull d'activitats a les que participa el professorat, tant aquelles que ofereix el centre com aquelles que es fan a títol individual, així com l'adequació d'aquestes formacions al context laboral. Per tant, es recolliran les formacions següents: formació en el centre, supervisions clíniques, assessoraments específics i formació reglada fora del centre.

No parlem d'una avaluació amb recompte d'hores de formació sinó d'aconseguint d'objectius concrets. Es tracta d'un seguit de coneixements sobre autisme i metodologies específiques, amb evidència científica, que tot professional ha d'acabar tenint per poder treballar al centre. Cal poder certificar que tot el personal coneix bé l'ús dels instruments que es defineixen en aquest PEC i en la PGA.

Objectiu 5: Implementació d'aules digitals

Després d'introduir les tauletes a totes les aules de l'escola per al treball didàctic, ens plantegem l'objectiu de tecnificar més les aules adaptant-les a la tecnologia existent i a les possibilitats que ens pot aportar.

Una de les dificultats que ens trobem amb els nostres alumnes és, sovint, la manca de motivació o l'interès restringit a un o pocs objectes. Hem comprovat, però, que tant les tauletes com els entorns digitals són elements molt motivadors per als nostres alumnes, i cal aprofitar-los. Així, pretenem instal·lar en aquests quatre anys a cada aula projectors i pissarres digitals per a poder ampliar el treball que ja fan els alumnes amb les tauletes i fer que l'experiència durant les activitats sigui més interactiva.

Amb aquesta inversió pensem potenciar la competència digital de l'alumnat i millorar la motivació davant les tasques i reptes educatius que se'ls planteja.

Objectiu 6: Potenciar la formació d'altres professionals externs i col·laborar en la sensibilització dels TEA

Bellaire té un equip de professionals altament format, alguns d'ells preparats per fer formació externa quan altres escoles o EAP's fan demanda. L'educació terapèutica amb persones amb TEA, tal i com hem anat dient al llarg d'aquest document, requereix d'un alt coneixement de l'autisme i d'estratègies d'intervenció específiques. Aquests són temes molt requerits des d'escoles ordinàries que tenen SIEI i des d'altres escoles d'educació especial generalistes. Bellaire pot oferir a d'altres professionals aquests coneixements a través de formadors del propi equip.

ANNEXOS

Projecte Lingüístic

El nou projecte lingüístic de l'Escola Bellaire emmarca el tractament de les llengües al nostre centre i respon a una actualització i renovació del darrer, donant resposta al marc legal dels articles 10,11,12,14 i 16 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol i l'article 5.1.e del Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius.

A l'Escola d'Educació Especial Bellaire atenem a alumnat amb una alta intensitat de necessitats de suport. L'àrea de comunicació i llenguatge és una de les més importants segons el projecte educatiu de l'escola i requereix una intervenció intensa en temps i elaboració de suports visuals, entre d'altres.

Context sociolingüístic

En relació a l'alumnat, segons els principis que regeixen l'activitat educativa del centre i donades les grans dificultats de comunicació de l'alumnat amb TEA, podem dir que hi ha tres tipus de treball diferenciat:

- L'alumnat que fa ús de sistemes alternatius i augmentatius de la comunicació (SAAC)
- L'alumnat que fa ús de la llengua oral però de manera idiosincràtica i sovint poc funcional.
- L'alumnat que té capacitat per utilitzar la llengua oral amb certes limitacions.

Les famílies utilitzen la llengua catalana i/o castellana com a llengua vehicular en el context familiar.

La llengua catalana: Llengua vehicular i d'aprenentatge

Tal i com la legislació educativa estableix, la llengua catalana és el vehicle d'expressió i comunicació que emprem a l'escola, tant en les activitats internes del centre com en les de projecció externa. També és la llengua vehicular pels aprenentatges i la major part dels materials didàctics que s'elaboren.

Val a dir, que tot i que la llengua vehicular és el català, al comptar amb diferents realitats i tipus d'adaptacions, en ocasions, la llengua castellana passa a ser la llengua vehicular, com per exemple amb els alumnes

que presenten greus dificultats en la comprensió del llenguatge. En aquests casos cal plantejar una intervenció global on la llengua del context familiar i la llengua del context escolar siguin la mateixa per no afegir més dificultats a les pròpies que comporta el TEA. Malgrat això, es té en compte d'anar incorporant de manera progressiva i natural l'ús de la llengua catalana i oferir així a l'alumne el major nombre de recursos lingüístics possibles.

Es parteix d'una avaluació inicial per detectar quines són les necessitats lingüístiques de l'alumnat. En el cas de l'alumnat que s'incorpora de nou al centre escolar, aquesta avaluació es realitza per mitjà d'entrevistes amb el professorat del centre de procedència i amb un període inicial d'observació on detectem quines són les competències que ja té adquirides. A partir d'aquest moment es planteja el pla d'intervenció que definirà quins sistemes caldrà emprar i quina llengua serà la prioritària.

Sistemes alternatius i augmentatius de la comunicació (SAAC)

Les necessitats de l'alumnat fan imprescindible la màxima flexibilitat i adaptació per part de l'escola, per tal que aquest pugui anar adquirint l'ús d'estratègies comunicatives adequades a les diferents situacions i que augmenti la comprensió del món social i de les interaccions que s'hi donen.

Per això, moltes vegades, l'aprenentatge de la llengua ha d'anar acompanyat d'altres suports visuals que facilitin els processos d'ensenyament i aprenentatge. Aquests suports s'adapten a la particularitat de cada infant en funció de les seves necessitats.

Com a SAAC Bellaire aposta per pràctiques basades en evidències i els professionals del centre estan formats en PECS.

Organització i gestió

Respecte al tractament de la llengua, amb les famílies i amb altres serveis i professionals externs, les comunicacions es fan en català. A nivell intern, aquesta també és la nostra llengua vehicular, i tots els documents que s'elaboren es realitzen en català.

